

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

KLINIKA PERINATOLOGII POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII

Kierownik Kliniki : prof. dr hab. n. med. Zbigniew Celewicz

Adres: 72-010 Police, ul. Siedlecka 2; tel. fax 091 425-39-12; tel. 091 425 39-11

Szczecin, 20. czerwca 2017 roku

**Ocena dorobku naukowego, działalności zawodowej, organizacyjnej
i dydaktycznej dr n. med. Piotra Sobiczewskiego**

Dr n. med. Piotr Sobiczewski

W 1984 roku ukończył studia medyczne na I Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. W roku 1988 uzyskał pierwszy, a w 1991 drugi stopień specjalizacji w dziedzinie ginekologii i położnictwa, a w 2005 roku uzyskał specjalizację w dziedzinie ginekologii onkologicznej. Dodatkowo w 2000 roku zdobył Europejski Dyplom Chirurgii Laparoskopowej w Ginekologii Uniwersytetu w Clermont- Ferrand we Francji (Le Diplôme Européen d'Endoscopie Operatoire en Gynecologie d'Université d'Auvergne, Clermont – Ferrand).

W 1999 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Analiza metod i wyników leczenia chorych z rozpoznaniem guzów jajnika o granicznej złośliwości”, nadany przez Radę Naukową Centrum Onkologii w Warszawie.

Od ponad 25 lat jest zatrudniony w Klinice Ginekologii Onkologicznej Centrum Onkologii w Warszawie, a od 2000 roku do chwili obecnej jest adiunktem w tej klinice.

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Dr n. med. Piotr Sobiczewski od wielu lat aktywnie uczestniczy w nauczaniu przed i podyplomowym lekarzy. Realizując działalność dydaktyczną poprzez prowadzenie wykładów i ćwiczeń dla studentów V i VI roku II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego prowadzonych w Klinice Ginekologii Onkologicznej Centrum Onkologii w Warszawie, jest kierownikiem specjalizacji

4 lekarzy w zakresie ginekologii onkologicznej (jednej zakończonej i trzech otwartych).

Ponadto prowadził wykłady na kursach CMKP w ramach specjalizacji z ginekologii onkologicznej oraz chirurgii onkologicznej podczas, których dzielił się swoim bogatym doświadczeniem z tego obszaru medycyny. Był też instruktorem i wykładowcą na kursach laparoskopii, które były organizowane we współpracy z ośrodkami francuskimi i niemieckimi w ramach tzw. Szkoły Endoskopii we współpracy z Fundacją Polsko Niemiecką. W ramach Szkoły Endoskopii prowadził szkolenia dla lekarzy z Polski i z zagranicy w zakresie chirurgii małoinwazyjnej w ginekologii onkologicznej.

W 2001 roku był instruktorem i przeprowadzał pokazowe zabiegi operacyjne w ramach Kongresu „Małoinwazyjna chirurgia bez granic”, odbywającego się w Ternopilu na Ukrainie.

W latach 2002-2007 był wykładowcą i prowadził szkolenia praktyczne w ramach cyklicznych kursów laparoskopowych w Centrum Onkologii w Warszawie.

Dr n med. Piotr Sobiczewski jest członkiem towarzystw naukowych : Polskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej, International Gynecologic Cancer Society, American Association of Gynecologic Laparoscopist, European Society for Gynecological Endoscopy.

Ocena dorobku naukowego

Po przeprowadzeniu analizy dorobku naukowo-badawczego Habilitanta, należy podkreślić wyjątkowo bogaty warsztat naukowy wynikający z wieloletniego doświadczenia klinicznego w dziedzinie ginekologii onkologicznej.

Dr n. med. Piotr Sobiczewski uzyskał go i nadal realizuje dzięki nieprzerwanej od wielu lat pracy w Klinice Ginekologii Onkologicznej Centrum Onkologii w Warszawie oraz dzięki stażom klinicznym w Klinice Ginekologii w Clermont i Lille, w których głównie pogłębiał swoje umiejętności w zakresie technik operacyjnych metodami małoinwazyjnymi. Zwieńczeniem tych umiejętności było uzyskanie Europejskiego Dyplomu Chirurgii Laparoskopowej w 2000 roku.

Od początku pracy w Centrum Onkologii szczególnym zainteresowaniem Habilitanta są zagadnienia dotyczące guzów o granicznej złośliwości, czego wyrazem była już rozprawa doktorska obejmująca retrospektywną analizę metod leczenia kobiet z guzami jajnika o granicznej złośliwości. Uzyskane wyniki pozwoliły

zmienić sposób leczenia tych kobiet z wprowadzeniem możliwości leczenia oszczędzającego i ograniczenia wskazań do leczenia uzupełniającego.

Drugi obszar zainteresowań klinicznych dr n. med. Piotra Sobiczewskiego dotyczy zastosowania laparoskopii w przypadku raka szyjki macicy i raka trzonu macicy, bogaty warsztat kliniczny opublikowany był w International Journal of Gynecologic Cancer. Uzyskane wyniki potwierdziły możliwość przeprowadzania leczenia operacyjnego z zastosowaniem techniki laparoskopowej we wczesnych stadiach zaawansowania nowotworowego. Duże doświadczenie operacyjne Habilitanta w dziedzinie laparoskopii zaowocowało opublikowaniem autorskiej metody podwiązki tętnic biodrowych wewnętrznych tą techniką przy krwotokach w zaawansowanym raku szyjki macicy. Metoda takiego postępowania została wdrożona w ośrodkach, w których embolizacja naczyń biodrowych nie jest stosowana z powodu ograniczeń organizacyjnych.

Kolejnym nurtem zainteresowań dr n. med. Piotra Sobiczewskiego są zagadnienia związane z rakiem jajnika, czego szczególnym wyrazem było kierowanie projektem badawczym KBN w latach 2002-2005 (nr PO5E13423) na temat "Badanie częstości występowania amplifikacji genu HER2/neu w guzach jajnika o granicznej złośliwości, w porównaniu z rakiem jajnika i guzami łagodnymi przy pomocy metod : FISH i immunohistochemicznej,„. Doświadczenia w tym obszarze przyczyniły się do udziału Habilitanta w badaniach oceniających wyniki leczenia chirurgicznego w raku jajnika oraz znaczenia czynników molekularnych w raku jajnika w ramach Polish Ovarian Cancer Study Group (POCSG) oraz w ramach Ovarian Cancer Association Consortium, czego efektem są publikacje w czasopismach z Listy Filadelfijskiej.

Dorobek naukowy obejmuje prace oryginalne, poglądowe, rozdziały w monografiach oraz komunikaty zjazdowe prezentowane na konferencjach krajowych i zagranicznych. 33 z nich to pełne prace oryginalne, które ukazały się w czasopismach polskich i zagranicznych, 10 prac poglądowych, 10 opisów przypadków. Dodatkowo Kandydat jest autorem 8 rozdziałów w podręcznikach i 40 doniesień zjazdowych, na zjazdach polskich i zagranicznych towarzystw naukowych.

Sumaryczny współczynnik oddziaływania IF (Impact Factor) dorobku naukowego ma wartość 37,628 punktów, dodatkowo jest współautorem publikacji w ramach badań wieloośrodkowych o łącznej punktacji IF 8,591. Liczba punktów KBN/MNiSZW

- 509. Prace naukowe Kandydata zgodnie z danymi z bazy Web of Science były cytowane 96 razy, a indeks Hirscha ma wartość 6.

Ocena rozprawy habilitacyjnej obejmującej cykl monotematyczny pięciu publikacji dotyczących zagadnienia „Wybrane aspekty diagnostyki guzów jajnika o granicznej złośliwości oraz analiza czynników rokowniczych i ryzyka nawrotu”, jako osiągnięcia wynikającego z art.16 ust.2 z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.).

Habilitant przedstawił monotematyczny cykl pięciu publikacji powstałych po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, na który składają się cztery prace oryginalne oraz praca przeglądowa. W trzech z tych publikacji jest pierwszym autorem. Sumaryczny Impact Factor przedstawionego cyklu publikacji wynosi 6,645 punktów a według KBN/MNiSW wynosi 101 punktów. Cykl ten jest kontynuacją badań nad guzami o granicznej złośliwości, których pierwsze wyniki oparte o analizę retrospektywną dr n. med. Piotr Sobiczewski przedstawiał w swojej rozprawie doktorskiej.

Omawiany cykl obejmuje badania, których celem było:

- 1) poszukiwanie metody różnicowania guzów o granicznej złośliwości i wczesnych postaci raka jajnika przed operacją, w oparciu o badanie kliniczne, stężenia markerów i obrazowanie ultrasonograficzne,
- 2) analiza czynników prognostycznych w guzach o granicznej złośliwości,
- 3) porównanie guzów pierwotnych i nawrotowych pod kątem różnic cytogenetycznych,
- 4) analiza czynników ryzyka nawrotu oraz częstości i rodzaju nawrotów.

W pierwszej publikacji pt: „Evaluation of selected ultrasonographic parameters and marker levels in the preoperative differentiation of borderline ovarian tumors and ovarian cancers” opublikowanej w Archives Gynecol Obstet, w której dr n. med. Piotr Sobiczewski jest pierwszym autorem przeprowadzono analizę porównawczą parametrów klinicznych i ultrasonograficznych u 57 kobiet z guzami o granicznej złośliwości jajnika i rakiem jajnika. Analizie poddano: wiek badanych, stężenie CA -125, obecność płynu w jamie otrzewnowej, oraz cechy morfologiczne i unaczynienie guzów w badaniu ultrasonograficznym. Opracowano oryginalną skalę punktową do oceny badanych parametrów. W wyniku przeprowadzonej analizy

statystycznej opracowanego modelu stwierdzono, że najwyższą czułość 90,2%, przy swoistości 87%, dla guzów o granicznej złośliwości, wykazują zmiany przy wartości współczynnika poniżej 13 według opracowanej skali. Przedstawiony przez autorów model jest osiągnięciem oryginalnym, pozwalającym na wstępne różnicowanie guzów granicznych i wczesnych postaci raka jajnika.

Druga publikacja, w której dr n. med. Piotr Sobiczewski jest trzecim autorem, pt: „Clinical value of human epididymis protein 4 and the Risk of Ovarian Malignancy Algorithm in differentiating borderline pelvic tumors from epithelial ovarian cancer in early stages” opublikowana w *European Journal of Obstet Gynecol Reprod Biol*, w tej publikacji o dużych wartościach praktycznych, poruszono możliwość różnicowania guzów granicznych i wczesnych stopni zaawansowania raka jajnika. Celem badania była ocena wartości testu ROMA w różnicowaniu przypadków raka jajnika we wczesnym stopniu zaawansowania i guzów granicznych. Badaniami objęto 205 kobiet. Uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie wniosku, że współczynnik ROMA w różnicowaniu guzów granicznych i wczesnych postaci raka jajnika charakteryzuje się najwyższą czułością, zarówno u kobiet przed jak i po menopauzie i może być elementem diagnostyki przedoperacyjnej.

Kolejna publikacja, w której dr n. med. Piotr Sobiczewski jest drugim autorem, to praca pt: „Comparison of cytogenetic changes between primary and relapsed patients with borderline tumor of the ovary” opublikowana w *Cancer Genetics and Cytogenetics*. Badanie miało na celu analizę zmian cytogenetycznych w guzach pierwotnych i nawrotowych jajnika o granicznej złośliwości. Uzyskane wyniki dowodzą, że zmiany pierwotne i nawrotowe wykazują charakterystyczne różnice związane z rozwojem tych nowotworów w analizie cytogenetycznej, dodatkowe kopie CCND1 i MYC mogą mieć znaczenie rokownicze w guzach jajnika o granicznej złośliwości, co ma istotne znaczenie w praktyce klinicznej, gdyż mogą wskazywać na potrzebę ścisłego nadzoru pooperacyjnego nad kobietami z takimi wynikami badania cytogenetycznego. Na szczególne podkreślenie zasługuje nowatorski charakter przeprowadzonego badania.

Czwartą z cyklu publikacji, stanowi praca pt: „The evaluation of risk factors associated with relapse and recurrence of borderline ovarian tumors with long term follow-up” opublikowana w *International Journal of Gynecologic Cancer*, pierwszym autorem tego opracowania jest Habilitant.

Wieloletnia analiza przeprowadzona w dużej grupie 307 kobiet z guzami jajnika o granicznej złośliwości, w latach 1994 – 2010, miała na celu analizę kliniczną czynników prognostycznych - przeżyć odległych oraz ryzyka nawrotu. Uzyskane wyniki pozwoliły na wnioskowanie, że istotnymi czynnikami ryzyka nawrotu choroby są: obecność zmian poza narządem rodnym, przejście nacieku na powierzchnię zewnętrzną guza oraz brak radykalnego charakteru leczenia operacyjnego.

Z przeprowadzonych badań, których wyniki opublikowane zostały w cyklu czterech powyższych prac, wynikają istotne wnioski o istotnym znaczeniu klinicznym:

1. Ocena kliniczna, badanie ultrasonograficzne oraz badanie stężenia markerów i współczynnika ROMA pozwalają różnicować guzy graniczne i wczesne postaci raka jajnika.
2. Niezależnymi czynnikami prognostycznymi w guzach granicznych jajnika są: obecność implantów poza narządem rodnym, przejście nacieku na powierzchnię zewnętrzną guza oraz brak pełnego stagingu co może odzwierciedlać nieradykalny charakter operacji. Chore z czynnikami ryzyka wymagają zatem częstszej obserwacji.
3. Nawroty nieinwazyjne po leczeniu oszczędzającym mogą być skutecznie leczone, również oszczędzająco, a metoda małoinwazyjnej chirurgii może być stosowana bez podwyższonego ryzyka dla pacjentki zarówno w operacjach pierwotnych jak i w przypadku zmian nawrotowych w wybranych sytuacjach klinicznych.
4. Guzy pierwotne i nawrotowe charakteryzują się odmiennymi cechami cytogenetycznymi co może odzwierciedlać procesy molekularne towarzyszące progresji nowotworu.

Piąta z cyklu publikacji, której pierwszym autorem jest dr n. med. Piotr Sobiczewski pt: „Guzy jajnika o granicznej złośliwości - diagnostyka, leczenie i obserwacja po leczeniu. Borderline ovarian tumors - diagnosis, treatment and follow - up” opublikowana została w Current Gynecology Oncology. Ma ona charakter pracy przeglądowej, w której Habilitant podsumowuje aktualny stan wiedzy w temacie guzów jajnika o granicznej złośliwości, przedstawiając w niej wyniki badań własnych oraz wynikających z przeglądu piśmiennictwa, proponuje algorytmy postępowania oraz obserwacji kobiet po leczeniu.

Podsumowanie

Podsumowując stwierdzam, że przedstawiona mi do oceny rozprawa habilitacyjna oparta jest na wieloletnim doświadczeniu dr med. Piotra Sobiczewskiego w zakresie diagnostyki i leczenia guzów jajnika o granicznej złośliwości. Badania prowadzone przez Habilitanta oraz uzyskane wyniki mają nowatorski charakter o czym świadczy fakt, że zostały opublikowane w pismach o międzynarodowym zasięgu z Listy Filadelfijskiej.

Ocena dorobku naukowo-dydaktycznego, uzyskana liczba punktów KBN/MNiSW, jak również ocena dorobku wyrażone międzynarodowym współczynnikiem oddziaływania „impact factor”, uzyskanego po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, jest wysoka i zdecydowanie wystarczająca do poparcia starań dr med. Piotra Sobiczewskiego o uzyskanie stopnia dr habilitowanego nauk medycznych.

Wysoko oceniam całość wieloletniego dorobku naukowego oraz dotychczasową działalność dydaktyczną i organizacyjną dr med. Piotra Sobiczewskiego, dzięki znaczącym osiągnięciom naukowo-badawczym, ogromnemu doświadczeniu klinicznemu, Habilitant jest uznanym klinicystą w środowisku ginekologów.

Osiągnięcie naukowe, a także dotychczasowy dorobek naukowy spełniają w pełni kryteria określone w art.16 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.Nr 65, poz 595 z późn. zm.).

Niekwestionowany bogaty dorobek naukowy, a także dydaktyczno-wychowawczy i organizacyjny jest podstawą mojej pozytywnej opinii, do przedstawienia Wysokiej Radzie Naukowej Centrum Onkologii w Warszawie, wniosku o dopuszczenie do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego Pana dr n. med. Piotra Sobiczewskiego.

prof. dr hab. n. med. Zbigniew Celewicz